

Timely Torah, June 6th, Korach

The Juxtaposition

1. Rashi, Bamidbar 16:7

רב לכם בני לוי .דָבָר גָּדוֹל אָמַרְתִּי לָכֶם; וְלֹא טִפְּשִׁים הָיוּ, שֻׁכָּדְ הָתְרָה בָהֶם וְקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם לְקַרֵב? הֵם חָטְאוּ עַל נִפְּשׁוֹתָם, שֶׁנֶּאֱמֵר "אָת מַחְתּוֹת הַחַּטָּאִים הָאֵלֶּה בְּנַפְשׁׁתָם) "בַמדבר י״ז:ג׳ ,(וְלְרַח שֶׁפָּקֶּח הָיָה לְשְׁטוּת זֶה? עֵינוֹ הִטְעַתּוּ, רָאָה שֵׁלְשֶׁלֶת גְּדוֹלָה יוֹצְאָה מִמֶּנוּ — שְׁמוּאֵל שֶׁשְּקוּל כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֶרֹן — אָמֵר בִּשְׁבִילוֹ אֲנִי נִמְלָט, וְכ"ד מִשְׁמְרוֹת עוֹמְדוֹת לְבְנֵי בָנָיו, כֵּלֶם מִתְנַבְּאִים בְּרוּחַ הַּלְּדֶשׁ, שֻׁנֶּאֱמֵר "כָּל אֵלֶה בָנִים לְהֵימָן" (מלכים א כ"ה), אָמֵר אֶפְשֶׁר כָּל הַגְּדֵלָה הַזֹּאת לְבָנִי בְנָיוֹ לְצָמֹר מִמְנִי וְלָא הָאָנִי נְמְלֹט, "אֲשֶׁר יִבְּלָה הָזָה תַּנְהִיה לְעֲמֹר מִמְנִי וְאָנִי אָדּוֹם? לְכָּדְ נִשְׁמָת לְבָּל לְאֹתָה חֲזָקָה, שְׁמַע מִפִּי מֹשֶׁה שֶׁכַלָּם אוֹבְדִים וְאָחָד נִמְלָט, "אֲשֶׁר יִבְּחִים הִיּה הוֹאָה. — מַנְחוּמַא: בַּנִים לְכִים ה' הוּאָה. — מַנְּה וְתַלָּה בִעַצְמוֹ, וְלֹא רָאָה יָפָה, לְכִי שֶׁבַנִיו עֲשֹׁוּ תִשׁוּה הָיָה וֹמֻלָּה הֹיָה רוֹאֵה. — מַנְחוּמַא:

"It is a great (an important) thing that I have told you, ye sons of Levi"). But were they not fools in that although he so sternly warned them they nevertheless undertook to offer! They, however, sinned against their own souls (i.e., they were regardless of their lives) as it is said, (17:3) "the censers of these sinners against their souls". — But Korah who certainly was a clever (lit., open-eyed) man, what reason had he to commit this folly? His mind's eye misled him. He saw by prophetic vision a line of great men (more lit., a great chain) descending from him, amongst them the prophet Samuel who was equal in importance to Moses and Aaron together (cf. Psalms 99:6: משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו), and he said to himself, "On his account I shall escape the punishment". And he further saw twenty-four Mishmars (shifts of Levites who formed the Temple Choir) arising among his grand-children, all of them prophesying by the Holy Spirit, — as it is said, (I Chronicles 25:5) "All these (prominent musicians) were sons of Heiman" (Heiman was a descendant of Korah; cf. I Chronicles 6:18—23). — He said, "Is it possible that all this dignity is to arise from me and I shall remain silent (be myself of no importance)?" On this account he joined the others in order to attain to that prerogative. because he had indeed heard from the mouth of Moses that all else of them would perish and one would escape: "He whom the Lord will choose will be holy". He mistakenly applied this to himself. But he had not seen correctly, for his sons repented of their rebellious attitude and therefore did not die at that time (cf. Numbers 26:11), and it was from them that Samuel and the Levitical singers were descended. Moses, however, foresaw this.

2. Tanchuma Korach 5

וְקֹרֵח שֶׁפָּקֶם הָיָה, מָה רָאָה לַשְּׁטוּת הַזּוֹ. אֶלָּא עֵינוֹ הָטְעַתוּ. רָאָה שַׁלְשֶׁלֶת גְּדוֹלָה עוֹמֶדֶת הֵימֶנּוּ, שְׁמוּאֵל שֲשָׁקוּל כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאָהָרֹן בְּלַהָנִיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ)<u>תהלים צט, ו</u> ,(וְעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה מִשְׁמָרוֹת עוֹמְדוֹת מִבְּנִי נְּבָנִיו שְׁמָרֵי בָּנִיו שְׁמָרְאָ שְׁמֹן בְּנִים לְהַיִּמְן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדְבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קַרֶן)דה״א כה, ה .(אָמֵר, שָׁבָּלָן מִתְנִבְּאִין בְּרוּם הַקֹּדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמֵר: כָּל אֵלָה בָּנִים לְהַימֶן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדְבְרֵי הָאֵלְהִים לְהָרִים קַרֶן)דה״א כה, ה .(אָמֵר, אֶפְשָׁר הַגְּדָלָה הַזּוֹ עֲתִידָה לַעֲמֹד מִמֶּנִי וַאֲנִי אוֹבֶד אוֹתָה. וְלֹא רָאָה יָפֶה, לְפִי שֶׁבָּנְיו הִיּוּ עוֹשִׁין תְּשׁוּבָה וְעוֹמְדִין מֵהֶן, וּמֹשֶׁה הָיָה הֹאִישׁ אֲשֶׁר הִיֹּה הָאִישׁ אֲשֶׁר הִי הִנְּא הַקְּדוֹשׁ.

Now since Korah was a clever man, how did he see fit to commit this folly? It is simply that his eyes misled him. He foresaw a great lineage stemming from himself, [e.g.,] Samuel, who was the equivalent of Moses and Aaron, as stated (in Ps. 99:6), "Moses and Aaron among his priests, and Samuel among those who call His name." Moreover, the twenty-four [Levitical] shifts would stem from his descendants, all of whom would prophesy by the holy spirit, as stated (in I Chron. 25:5), "All these were sons of Heman, 26 A descendant of Korah. the king's seer in matters pertaining to God for his greater glory." He said, "Is it possible that, when this greatness is going to stem from me, I should perish?" But he did not foresee correctly, since his children would repent, and those [great ones] would stem from them. But Moses did foresee well. He therefore participated on this assumption, when he heard from the mouth of Moses that they all would perish, but one would escape, as stated (Numb. 16:7) "then it shall come to pass that the man whom the Lord chooses is the holy one."

3. Tehillim 99:6

ַלְעָבֶם: אַל־יְהֹנָה וְהָוּא יַעֲנֵם: בֶּלֹהָנָיו וְשָׁמוּאֵל בְּלֹרְאֵי שָׁמֵוֹ לִרָאים אֶל־יְהֹנָה וְהָוּא יַעֲנֵם:

Moses and Aaron among His priests, Samuel, among those who call on His name—when they called to the LORD, He answered them.

Ideas

Self Fulfilling prophecies

4. I Shmuel 3:1-14

א וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת-יְהוֶה, לִפְּנֵי עֵלִי; וּדְבַר- יְהוָה, הָיָה יָקָר בַּיָּמִים הָהֵםאֵין חָזוֹן, נִפְּרֶץ. {ס}	1 And the child Samuel ministered unto the LORD before Eli. And the word of the LORD was precious in those days; there was no frequent vision. {S}
ב וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא, וְעֵלִי שׁכֵב בִּמְקוֹמוֹ; וְעֵינָו הַחֵלּוּ כֵהוֹת, לֹא יוּכַל לְרָאוֹת.	2 And it came to pass at that time, when Eli was laid down in his placenow his eyes had begun to wax dim, that he could not see
ג וְנֵר אֱלֹהִים טֶרֶם יִכְבֶּה, וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב, בְּהֵיכַל יְהוָה, אֲשֶׁר-שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים. {פ}	3 and the lamp of God was not yet gone out, and Samuel was laid down to sleep in the temple of the LORD, where the ark of God was, {P}
ד וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל, וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי.	4 that the LORD called Samuel; and he said: 'Here am I.'
ה וַיָּרְץ אֶל-עַלִּי, וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי-קָרְאתָ לִּי, וַיֹּאמֶר לֹא-קָרָאתִי, שׁוּב שְׁכָב; וַיֵּלֶךּ, וַיִּשְׁכָּב. {ס}	5 And he ran unto Eli, and said: 'Here am I; for thou didst call me.' And he said: 'I called not; lie down again.' And he went and lay down. {S}
ן וַיּסֶף יְהוָה, קְרֹא עוֹד שְׁמוּאֵל, וַיָּקֶם שְׁמוּאֵל וַיִּלֶּךְ אָל-עֵלי, וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי קָרָאתָ לִי; וַיֹּאמֶר לֹא-קָרָאתִי בְנִי, שׁוּב שְׁכָב.	6 And the LORD called yet again Samuel. And Samuel arose and went to Eli, and said: 'Here am I; for thou didst call me.' And he answered: 'I called not, my son; lie down again.'
ז וּשְׁמוּאֵל, טֶרֶם יָדַע אֶת-יְהוָה; וְטֶרֶם יִנְּלֶה אֵלָיו, דְּבַר-יְהוָה.	7 Now Samuel did not yet know the LORD, neither was the word of the LORD yet revealed unto him.
ת וַיּפֶף יְהוָה קְרֹא-שְׁמוּאֵל, בַּשְּׁלִישָׁת, וַיָּקֶם וַיֵּלֶּהְּ אָל-עַלִי, וַיֹּאמֶר הִנְנִי כִּי קָרָאתָ לִי; וַיְּבֶן עֵלִי, כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנְּעַר.	8 And the LORD called Samuel again the third time. And he arose and went to Eli, and said: 'Here am I; for thou didst call me.' And Eli perceived that the LORD was calling the child.

ש וַיֹּאמֶר עֵלִי לִשְׁמוּאֵל, לֵךְ שְׁכָב, וְהָיָה אִם-יִקְרָא
 אֵלֶיךּ, וְאָמְרְתָּ דַּבֵּר יְהוָה כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךּ; וַיֵּלֶךְ
 שְׁמוּאֵל, וַיִּשְׁכַב בִּמְקוֹמוֹ.

9 Therefore Eli said unto Samuel: 'Go, lie down; and it shall be, if thou be called, that thou shalt say: Speak, LORD; for Thy servant heareth.' So Samuel went and lay down in his place.

י וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַב, וַיִּקְרָא כְפַעַם-בְּפַעַם שְׁמוּאֵל יַ וַיִּאמֶר שְׁמוּאֵל דַבֵּר, כִּי שֹמֵעַ עַבְדֶּךּ. [פּ}

10 And the LORD came, and stood, and called as at other times: 'Samuel, Samuel.' Then Samuel said: 'Speak; for Thy servant heareth.' {P}

יא וַיּאמֶר יְהוָה אֶל-שְׁמוֹאֵל, הִנֵּה אָנֹכִי עֹשֶׂה דָבְר בִּישְׂרָאֵל: אֲשֶׁר, כָּל-שֹׁמְעוֹ--תְּצִלֶּינָה, שְׁתֵּי אָזְנִיו. **11** And the LORD said to Samuel: 'Behold, I will do a thing in Israel, at which both the ears of every one that heareth it shall tingle.

יב בּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶל-עֵלִי, אֵת כָּל-אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵל-בֵּיתוֹ--הַחֵל, וְכַלָּה. **12** In that day I will perform against Eli all that I have spoken concerning his house, from the beginning even unto the end.

יג וְהִגַּדְתִּי לוֹ, כִּי-שֹׁפֵּט אֲנִי אֶת-בֵּיתוֹ עֵד-עוֹלֶם--בַּעֲוֹן אֲשֶׁר-יָדַע, כִּי-מְקַלְלִים לְהֶם בָּנְיו, וְלֹא כִהָה, בם. **13** For I have told him that I will judge his house for ever, for the iniquity, in that he knew that his sons did bring a curse upon themselves, and he rebuked them not.

יד וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי, לְבֵית עֵלִי: אָם-יִתְכַּפֵּר עֲוֹן בֵּית-עֵלִי, בָזַבַח וּבִמִנְחַה--עֵד-עוֹלַם. **14** And therefore I have sworn unto the house of Eli, that the iniquity of Eli's house shall not be expiated with sacrifice nor offering for ever.'

5. Macbeth I.iii

MACBETH

Speak, if you can: what are you?

First Witch

All hail, Macbeth! hail to thee, thane of Glamis!

Second Witch

All hail, Macbeth, hail to thee, thane of Cawdor!

Third Witch

All hail, Macbeth, thou shalt be king hereafter!

BANQUO

Good sir, why do you start; and seem to fear
Things that do sound so fair? I' the name of truth,
Are ye fantastical, or that indeed
Which outwardly ye show? My noble partner
You greet with present grace and great prediction
Of noble having and of royal hope,
That he seems rapt withal: to me you speak not.
If you can look into the seeds of time,
And say which grain will grow and which will not,
Speak then to me, who neither beg nor fear
Your favours nor your hate.

First Witch

Hail!

Second Witch

Hail!

Third Witch

Hail!

First Witch

Lesser than Macbeth, and greater.

Second Witch

Not so happy, yet much happier.

Third Witch

Thou shalt get kings, though thou be none:

So all hail, Macbeth and Banquo!

First Witch

Banquo and Macbeth, all hail!

MACBETH

Stay, you imperfect speakers, tell me more:
By Sinel's death I know I am thane of Glamis;
But how of Cawdor? the thane of Cawdor lives,
A prosperous gentleman; and to be king
Stands not within the prospect of belief,
No more than to be Cawdor. Say from whence
You owe this strange intelligence? or why
Upon this blasted heath you stop our way
With such prophetic greeting? Speak, I charge you.

Witches vanish

6. Yismach Moshe, Korach 1

והנה לפי מ"ש הפירוש על המדרש פרשת פרה אדומה ראה, י"ל קצת באופן אחר שיהיה עולה בקנה אחד עם המדרש מה ראה קרח לחלוק על משה, ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, על פי מ"ש (לקמן מה ראה קרח לחלוק על משה, ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ודרשו רז"ל (מכילתא) חק פרשת חקת ד"ה ויקחו אליך), בפסוק (פרשת בשלח, שמות טו כה) שם שם לו חוק ומשפט, ודרשו רז"ל (מכילתא) חק זה פרה אדומה. דהא טעם פרה ידוע תבוא אמו ותקנח צואת בנה, כמו שפירש רש"י ז"ל שם בריש פרשת חקת (במדבר יט ב, ד"ה פרה), אך שם במרה קודם מתן תורה היה חק, כי הסבה עדיין לא נודע, והשי"ת הקדים רפואה למכה. ועל פי זה פירשתי אמרם ז"ל (במדרש רבה חקת, במ"ר פי"ט ו') שאמר הקב"ה למשה לך אני מגלה טעמה של פרה, אבל להשיג מה דלבא לפומא לא גליא. והנה ידוע בבחירה ידוע דלבא לפומא לא גליא, ולכך לך אני מגלה טעמה של פרה וכו', והבן. והנה אם ראה קרח ששמואל אשר יצא ממנו יהיה שקול כמשה ואהרן, קשה הלא זה ענין בחירה, וצריך לומר דהשיג קרח מה דלבא לפומא לא גליא, ואם כן גם פרשת פרה ראה והשיג בשעת אמירתה, והבן.

The Gilgul of Aharon

7. Megaleh Amukos 33

ומ"ש הלא אהרן אחיך הלוי) <u>שמות ד' יד</u> ,(רמז לו רזא עילאה שאהרן יתגלגל אחר כך ויהיה לוי והוא שמואל ,וזה היה טעות קרח שראה שמואל יוצא ממנו שהוא אהרן ממש. וז"ש העיני האנשים ההם תנקר) <u>במדבר טז יד</u> ,(שדרשו רז"ל (תנחומא קרח סי' ה') עינו הטעתו שראה שמואל יוצא ממנו שהוא ממש אהרן. וזה נרמז במלת ונתת לאמתך זרע אנשים) שמואל א' א יא ,(רמז לשני גלגולים שלאחריו שהם שמואל ועזרא.

The Power of Change

8. Bamidbar 26:10-11

נַתִּפָּתַּח הָאָרֵץ אֶת־פִּיהָ נַתִּבָלֶע אֹתָם וָאֶת־קֹרַח בְּמְוֹת הָעֲדֶה בַּאַכְל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים וּמַאתַיִם אִישׁ וַיִּהִיְוּ לְגַס:

Whereupon the earth opened its mouth and swallowed them up with Korah—when that band died, when the fire consumed the two hundred and fifty men—and they became an example.

וּבְנֵי־קֹרַח לֹא־מֵתוּ:

The sons of Korah, however, did not die.

9. TB Megillah 14a

<u>רבּי שְׁמוּאל בּר נחָמני</u> אָמַר אָדָם הַבָּא מִשְׁתֵּי רָמוֹת שֶׁצּוֹפּוֹת זוֹ אֶת זוֹ רַבִּי חָנִין אָמַר אָדָם הַבָּא מִבְּנֵי אָדָם שֶׁעוֹמְדִין בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּמַאן נִינְהוּ בְּנֵי קֹרַח דִּכְתִיב וּבְנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ תָּנָא מִשּׁוּם רַבֵּינוּ מָקוֹם נַתָבַּצֵר לָהֶם בָּגִיהנַם וְעִמְדוּ עַלִיו

Rabbi Shmuel bar Naḥmani said another explanation of the verse "And there was a certain man from Ramathaim-zophim": A man who comes from two heights [ramot] that face [tzofot] one another. Rabbi Ḥanin said an additional interpretation: A man who descends from people who stood at the height of [rumo] the world. The Gemara asks: And who are these people? The Gemara answers: These are the sons of Korah, as it is written: "But the sons of Korah did not die" (Numbers 26:11), and with regard to them it is taught in the name of our teacher, Rabbi Yehuda HaNasi: A high place was set aside for them in Gehenna,

as the sons of Korah repented in their hearts, and were consequently not propelled very far down in Gehenna when the earth opened to swallow Korah and his followers; **and they stood on** this high place and sung to the Lord. They alone stood at the height of the lower world.

10. Gur Aryeh, Bamidbar 26:11

הם היו בעצה תחלה .מדכתיב "ובני קרח לא מתו", ולא כתיב 'ובני קרח חיו', משמע דלא מתו, אבל חיים נמי לא הוו, והיינו שנתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם. והיינו מפני שהרהרו תשובה בלבם, ותשובה גמורה לא עשו, ולפיכך לא חיים ולא מתו, ונתבצר להם מקום גבוה וישבו שם:

11. Resisei Layla 48 – Being detached from the heat of machlokes.

וממחלוקת השבטים עד אחר מתן תורה במחלוקת קרח היה בירור דבר זה שאין בישראל שנאה באמת כלל דגם שנאתם גם קנאתם הוא בגדר מחלוקת לשם שמים לפי שעה דנעשו כאויבים זה לזה ואת והב בסופה. ואז התחיל שירותא דמחלוקת להתגלות שעדיין היה נחש הקליפה דשנאה וקנאה כרוך על עקיבו. והגם דעיקרו מחלוקת לשם שמים שטען דכל העדה קדושים שאין ראוי להתנשאות וזה אמת גמור מצד השגת העתיד להיות כמו שנאמר ולא ילמדו עוד איש את רעהו כי כולם ידעו וגו'. ולכך בני קרח שהם לא באו בזה מחמת קנאה ושנאה לא מתו. ולכן הם אמרו קילוס של יום זה שעל ידי ענין המחלוקת והמלחמה הנמשך מזה, מזה גדול ה' ומהולל מאד בעיר וגו' במקום שהוא שוכן ומתברר האמת מתוך ההיפך בזה ניכר יתרון גדול. וזהו הילול מאד על דרך שאמרו בבראשית רבה)פרשה ט (על פסוק טוב מאוד זה מות ושינה ויצר הרע הכל מה שנראה רע זה גורם לטוב מאד. וכן מצד המחלוקת בא קילוס מאוד והוא המלוכה שהוא יותר משליטה כאמור.

Reversal of Roles

12. I Shmuel 12:1-5

אַ וַיֹּאמֵר שִׁמוּאֵל, אֱל-כָּל-יִשִּׂרָאֵל, הָנֵה שָׁמַעִתִּי בִקּלְכֵם, לְכֹל

אָשֶׁר-אֲמַרְתֶּם לִי; וָאַמְלִיוּ עֲלֵיכֶם, מֶלֶוּ.	voice in all that ye said unto me, and have made a king over you.
ב ְעַתָּה הָנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם, וַאֲנִי זְקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי, וּבְנַי, הִנָּם אִתְּכֶם; וַאֲנִי הִתְהַלֵּכְתִּי לִפְּנֵיכֶם, מִנְּעֻרֵי עַד-הַיּוֹם הַזֶּה.	2 And now, behold, the king walketh before you; and I am old and grayheaded; and, behold, my sons are with you; and I have walked before you from my youth unto this day.
ג הִנְנִי עֲנוּ בִי נָגֶד יְהוָה וְנָגֶד מְשִׁיחוֹ, אֶת-שׁוֹר מִי לֶקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לֶקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לֶקַחְתִּי וֹשְׁלֵּה, וְמִיַּד-מִי לֶקַחְתִּי כֹּפֶּר, וְאַשְׁיב, לֶכֶם.	3 Here I am; witness against me before the LORD, and before His anointed: whose ox have I taken? or whose ass have I taken? or whom have I defrauded? or whom have I oppressed? or of whose hand have I taken a ransom to blind mine eyes therewith? and I will restore it you.'
ד וַיֹּאמְרוּ, לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ; וְלֹא-לָקַחְתָּ מִיַּד-אִישׁ, מְאוּמָה.	4 And they said: 'Thou hast not defrauded us, nor oppressed us, neither hast thou taken aught of any man's hand.'

1 And Samuel said unto all Israel: 'Behold, I have hearkened unto your

הַ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה בָּכֶם, וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה--כִּי לֹאמַצַאתֵם בִּיָדִי, מִאוּמָה; וַיֹּאמֵר, עֵד. {פּ}

5 And he said unto them: 'The LORD is witness against you, and His anointed is witness this day, that ye have not found aught in my hand.' And they said: 'He is witness.' {**P**}

13. TB, Nedarim 38a

אָמַר <u>רבַא</u> נָּדוֹל מַה שֶׁנֶּאֱמַר בִּשְׁמוּאֵל יוֹתֵר מִשֶּׁנֶּאֱמַר בְּמֹשֶׁה דְּאִילּוּ בְּמֹשֶׁה רַבֵּינוּ כְּתִיב לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי דַּאֲפִילוּ בְּשָׁכָר וְאִילּוּ גַּבֵּי שְׁמוּאֵל אֲפִילּוּ בְּרָצוֹן לֹא שְׂכָרוֹ דְּכְתִיב וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצוֹתַנוּ וְגוֹ׳

Rava said: That which is stated with regard to Samuel is greater than that which is stated with regard to Moses, as with regard to Moses our teacher it is written: "I have not taken one donkey from them" (Numbers 16:15), meaning that he did not take an item from another against his will even with payment. Whereas with regard to Samuel, even with the consent of the owner, he would not rent an item from him, as it is written: "And they said: You have not defrauded us, nor oppressed us [ratzotanu], neither have you taken anything from any man's hand" (I Samuel 12:4), even with his consent [ratzon].

Shared Value Systems

14. I Shmuel 12:6-17

ו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל, אֶל-הָעָם: יְהוָה, אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת- משֶׁה וְאֶת-אַהַרֹן, וַאֲשֶׁר הָעֱלָה אֶת-אֲבֹתֵיכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.	6 And Samuel said unto the people: 'It is the LORD that made Moses and Aaron, and that brought your fathers up out of the land of Egypt.
ז וְעַתָּה, הִתְיַצְבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶםלִפְנֵי יְהוָה: אֵת כָּל-צִדְקוֹת יְהוָה, אֲשֶׁר-עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת-אֲבוֹתֵיכֶם.	7 Now therefore stand still, that I may plead with you before the LORD concerning all the righteous acts of the LORD, which He did to you and to your fathers.
רּבְּא יַעֲקֹב, מִצְרָיִםוַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם, אֶל- יְהוָה, וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת- אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם, וַיִּשְׁבוּם בַּמְּקוֹם הַזֶּה.	8 When Jacob was come into Egypt, then your fathers cried unto the LORD, and the LORD sent Moses and Aaron, who brought forth your fathers out of Egypt, and they were made to dwell in this place.
ט וַיִּשְׁכְּחוּ, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם; וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר-צְבָא חָצוֹר וּבְיַד-פְּלִשְׁתִּים, וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב, וַיִּלְחַמוּ, בָּם.	9 But they forgot the LORD their God, and He gave them over into the hand of Sisera, captain of the host of Hazor, and into the hand of the Philistines, and into the hand of the king of Moab, and they fought against them.
י וַיּזְעֲקוּ אֶל-יְהוָה, ויאמר (וַיֹּאמְרוּ) חָטָאנוּ, כִּי עָזַבְנוּ אֶת-יְהוָה, וַנַּעֲבֹד אֶת-הַבְּעָלִים וְאֶת-הָעַשְׁתְּרוֹת; וְעַתָּה, הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּוְנַעַבְדֶךָּ.	10 And they cried unto the LORD, and said: We have sinned, because we have forsaken the LORD, and have served the Baalim and the Ashtaroth; but now deliver us out of the hand of our enemies, and we will serve Thee.
יא וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-יַרְבַּעַל וְאֶת-בְּדָן, וְאֶת-יִפְתָּח וְאֶת-שְׁמוּאֵל; וַיַּצֵל אֶתְכֶם מִיַּד אֹיְבֵיכֶם, מִסְּבִיב, וַתֵּשְׁבוּ, בָּטַח.	11 And the LORD sent Jerubbaal, and Bedan, and Jephthah, and Samuel, and delivered you out of the hand of your enemies on every side, and ye dwelt in safety.

יב וַתִּרְאוּ, כִּי-נָחָשׁ מֶלֶּךְ בְּנֵי-עַמוֹן בָּא עֲלֵיכֶם, וַתֹּאמְרוּ לִי, לֹא כִּי-מֶלֶּךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ: וַיהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם, מַלְכָּכֶם.	12 And when ye saw that Nahash the king of the children of Ammon came against you, ye said unto me: Nay, but a king shall reign over us; when the LORD your God was your king.
יג וְעַתָּה, הִנֵּה הַמֶּלֶךּ אֲשֶׁר בְּחַרְתָּםאֲשֶׁר שְׁאֶלְתֶּם; וְהַנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם, מֶלֶךְּ.	13 Now therefore behold the king whom ye have chosen, and whom ye have asked for; and, behold, the LORD hath set a king over you.
יד אָם-תִּירְאוּ אֶת-יְהוָה, וַעֲבַדְתָּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ, וְלֹא תַמְרוּ, אֶת-פִּי יְהוָהוִהְיָתֶם גַּם-אַתָּם, וְגַם-הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מָלַךְ עֲלֵיכֶם, אַחַר, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.	14 If ye will fear the LORD, and serve Him, and hearken unto His voice, and not rebel against the commandment of the LORD, and both ye and also the king that reigneth over you be followers of the LORD your God;
שוּ וְאָם-לֹא תִשְּׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה, וּמְרִיתֶם אֶת-פִּי יְהוָהוְהָיְתָה יַד-יְהוָה בָּכֶם, וּבַאֲבֹתֵיכֶם.	15 but if ye will not hearken unto the voice of the LORD, but rebel against the commandment of the LORD, then shall the hand of the LORD be against you, and against your fathers.
סז גַם-עַתָּה הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ, אֶת-הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה, אֲשֶׁר יְהוָה, עֹשֶׂה לְעֵינֵיכֶם.	16 Now therefore stand still and see this great thing, which the LORD will do before your eyes.
יז הָלוֹא קְצִיר-חִטִּים, הַיּוֹםאֶקְרָא אֶל-יְהוָה, וְיִתֵּן קלוֹת וּמְטָר; וּדְעוּ וּרְאוּ, כִּי-רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה, לִשְׁאוֹל לֶכֶם, מֶלֶךּ. {ס}	17 Is it not wheat harvest to-day? I will call unto the LORD, that He may send thunder and rain; and ye shall know and see that your wickedness is great, which ye have done in the sight of the LORD, in asking you a king.' {S}

Full Circle

15. I Shmuel 2:6

ה׳ מֵמֶית וּמְחַיֵּה מוֹרֵיד שָׁאָוֹל נַיָּעַל:

The LORD deals death and gives life, Casts down into Sheol and raises up.

16. Chida, ad loc.

אפשר דרמז סוד הגלגול דזמנין דתכף שנקבר מחזירו בגלגול כמ"ש בזהר הקדוש .ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל וז"ש ממית ומחיה ואמר ה' מדת רחמים להשלים נפשו אז יתענג על ה' וכן גלגול גימטריא חסד וה' ממית ואח"כ מחיה ומביאו בגלגול ולפעמים הוא תכף מוריד שאול לקבר ויעל בגלגול. ורז"ל אמרו דהתנבאה על קרח מוריד שאול ויעל ויעל דבזכות שמואל יעלה ואפשר לרמוז כי תיבות מוריד שאול ויעל הם צירוף תיבות ירדו ושמואל יעל:

